HISZEM, HA LÁTOM!

Az űrkutatás médiaképe a hírcímek tükrében

"MIÉRT ÉS HOGYAN VIZSGÁLTUK AZ ŰRKUTATÁS MÉDIAKÉPÉT?"

Cél

Feltárni, hogy milyen érzelmi tónus jellemzi az űrkutatásról szóló híradásokat, és ezek hogyan változnak országonként és témakörönként.:

1. siker/kudarc; 2. technológia/indítások;

3. Hold/Mars; 4. szakpolitika/finanszírozás)

Módszer

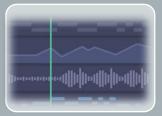
Headline scraping → érzelemelemzés (VADER / XLM-R)

→ Power BI vizualizáció

Koncepció

"Hiszem, ha látom" – a számokat vizuálisan térképen és példacímekkel tettük érthetővé.

Eszközök

Python, Power BI, Pandas, Matplotlib, saját utils.py

MÓDSZERTAN

Az elemzés során a következő lépésekre építettünk:

Hírcímek gyűjtése

Altémánkénti Google News keresések alapján (RSS scraping)

- siker/kudarc, technológia/indítások, Hold/Mars programok, szakpolitika/finanszírozás

Érzelemelemzés

- Angol nyelvű címek: VADER (rule-based sentiment scorer)
- Nem angol címek: XLM-R (transformer-alapú finomhangolt modell)

Adattisztítás és aggregálás

- Ország- és témaszintű mutatók: pozitív/negatív arány, medián és átlag sentiment érték
- master_df és all_news_combined táblák létrehozása Power BI számára

Vizualizáció Power BI-ban

- Interaktív térképek (mean_sentiment kategorizált szintezéssel)
- Országonkénti pozitív-negatív arány barcharton
- Altémánként és országonként szűrhető headline példák
- Kapcsolótáblás adatmodell (ország + altéma slicing)

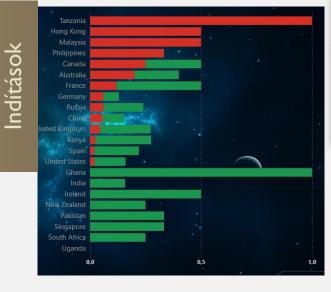

 A framing tényszerű, de érzékeny a szenzációkra.

 Az érzelmi hangulat semleges vagy enyhén pozitív.

 A nagy kudarcokat a média drámaibban tálalja, ezért egyes országokban a sentiment alacsonyabb.

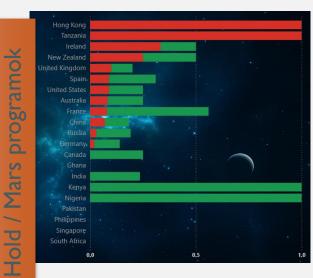

• A pozitív framing itt a legerősebb.

 Általános hangnem pozitív, főként sikerek, fejlesztések dominálnak (pl. SpaceX, új hajtóművek).

 Kisebb országokban főként átvett hírek szerepelnek → ezek semleges tónusúak.

 USA, EU országokban kifejezetten pozitív érzelmi tónus jellemző (Artemis, Mars roverek).

 Orosz és kínai cikkek vegyesek, gyakran politikai keretbe helyezik a témát.

 Inspiráló, de erősen országfüggő, hogyan ábrázolják a missziókat.

Fechnológia

 Itt figyelhető meg a legtöbb negatív árnyalat: költségcsökkentések, viták, geopolitikai feszültségek.

 Egyes országok (pl. EU-tagállamok) a kooperációt hangsúlyozzák, míg mások (pl.USA) a versengés narratíváját.

Ez az altéma mutatja a legmarkánsabb framing-különbségeket.

EREDMÉNYEK ÉS MINTÁZATOK

EZ AZ ELEMZÉS JÓ KIINDULÓPONT, DE SZÁMOS IRÁNYBAN TOVÁBB VIHETŐ

Trendelemzés:

Hogyan változott az érzelmi hangulat időben?

- Hidegháború vs. jelenlegi verseny
- Artemis vs. Apollo
- Űripar privatizációjának hatása

Mélyebb tartalom – és összekapcsolás más adatokkal:

- Teljes cikkek szövegének elemzése (nem csak headline)
- Közvélemény-kutatásokkal való összevetés
- Automatizált dashboard / dashboard megosztás

Még több ország – globálisabb rálátás:

Jelenleg főként angol nyelvű országok \rightarrow de mi lenne, ha:

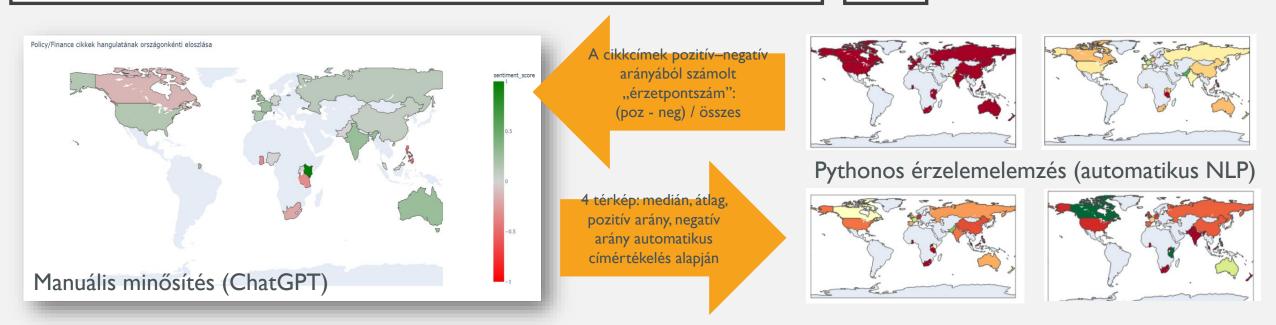
- Dél-amerikai, afrikai, ázsiai országok is szerepelnének még?
- Bővülnének a nyelvi modellek (pl. arab, japán, portugál)?

Miért fontos ez az egész?

- Az űrkutatás nem csak tudományos kérdés társadalmi és politikai narratívák is formálják. Ezeket a médián keresztül láthatjuk.
- Aki látja, az elhiszi.

CHATGPT VS PYTHON: KI MIT TUDOTT?

(A 4 altéma közül a policy (politics) vs finance témát elemeztettem GPT-vel is.)

KIEMELT KÜLÖNBSÉGEK:

- USA és Kanada esetében megerősítik egymást, de a ChatGPT-s térkép arányaiban erősebben kiemeli a negatív túlsúlyt.
- Kelet-Ázsia (pl. Kína, Japán, Dél-Korea) a gépi modell inkább semlegesnek minősít, a manuális módszer pedig némileg pozitívabb hangulatot érzékel (pl. új együttműködések, missziók).
- Afrika (pl. Kenya, Tanzánia) a gépi elemzés is pozitív irányba hajlik, de a ChatGPT erősebben kiemeli az arányeltolódást, valószínűleg kis elemszám miatt.
- Oroszország esetében pedig ChatGPT negatívan értékelt, míg az NLP-nél a negative share közepesen magas lett. Lehetséges eltérés oka: a gépi módszer nem érzékeli az iróniát, bírálatot egyes címekben.

Szempont	Manuális értékelés (ChatGPT)	Gépi érzelemelemzés (NLP)	
Érti a kontextust	lgen – pl. nők űrutazása = pozitív	Nem feltétlen	
Finoman különböztet meg	lgen – árnyalt értékelés	Durvább kategóriák	
Humor, irónia felismerése	Jobban lehetséges	Korlátozott	
Skálázhatóság	Lassabb, de megbízhatóbb kis mintán	Gyors, teljes adatbázison	
Hibalehetőség kis elemszámnál	lgen (pl. l pozitív = 100%)	lgen, de kevésbé látványos	

Összegezve:

□ A gépi mod	lell jó az általános	trendek gyors	becslésére, d	le alábecsüli a	pozitív–negatív	kilengéseket.
--------------	----------------------	---------------	---------------	-----------------	-----------------	---------------

- A ChatGPT-alapú manuális értékelés érzékenyebb a címek valódi jelentésére, különösen olyan esetekben, ahol kultúra, irónia vagy társadalmi kontextus is jelen van.
- ☐ Érdemes kombinálni a kettőt: a gépi módszer gyorsan szűri az adatokat, a manuális módszer pedig megerősíti az elemzés minőségét és irányát.

Köszönöm!

Nagy Rita

https://github.com/nagyrita05/space_sentiment-hobbyproject

nagyrita05@gmail.com